

ihale işinin yapılacağı yer
zeminin yapısının ihale
aşamasında tespit edilenden
farklı olması sonucu maliyet
artısından kaynaklanan
talebi, sözleşme tarihinde
yürürlükte bulunan TBK
maddesinde düzenlenen
sözleşmenin uyarlanması
istemi niteliğindedir Dava
dilekçesi içeriği ve dosya
kapsamından davadan önce
davacı tarafından işin
tamamlanarak teslim edildiği
ve davacının edimin ifası
sırasında sözleşmenin değişen
koşullara uyarlanmasını talep
etmediği ve ihtirâzi kayıt

ileri sürmemesi

15. Hukuk Dairesi

2018/3543 E. , 2019/3495 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan maliyet farkı alacağının tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece ıslahla artırılan miktar da dikkate alınarak davanın kabulüne dair verilen karar, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Davacı yüklenici, davalı iş sahibidir. 04.06.2012 tarihli sözleşme ile davacı yüklenici ...-Atış Poligonu yapım işini 33.462.000,00 TL anahtar teslimi götürü bedelle üstlenmiştir. Sözleşmenin 7. maddesine göre KDV bedele dahil olmayıp, iş sahibince yükleniciye ödenecektir.

Davacı davasında, sözleşme konusu işin yapılacağı yerin zemin yapısının ihale aşamasında tespit edilen zemin yapısından oldukça farklı olması nedeniyle zemin kazı işlerinin işin yapım maliyetlerini önemle artırdığından bahisle maliyet farkı alacağının tahsilini talep etmiştir. Sözleşmede bedel toplam olarak kararlaştırılmış olduğundan 6. maddede de belirtildiği gibi anahtar teslimi götürü bedellidir.

Sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı BK'nın 365, dava tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olan 6098 sayılı TBK'nın 480. maddelerine göre bedelin götürü olarak kararlaştırdığı sözleşmelerde yüklenicinin eseri o bedelle meydana getirmek zorunda olduğu, eser öngörülenden fazla emek

ve masrafı gerektirmiş olsa bile yüklenicinin belirlenen bedelin artırılmasını isteyemeyeceği belirtildikten sonra maddelerin ikinci fıkrasında başlangıçta öngörülmeven veya öngörölüp de taraflarca gözönünde tutulmayan durumların eserin götürü bedel ile yapılmasına engel olur veya son derece güçleştirirse hakimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme veya TBK'nın 480/II. maddesinde sözleşmeden dönme hakkını kullanabileceği belirtilmiştir.

6098 sayılı TBK'nın aşırı ifa güçlüğü başlıklı 138. maddesinde tüm sözleşmelerle ilgili genel hüküm olarak; uyarlama yapılabilmesi için diğer koşulların yanında borcun henüz ifa edilmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan hakların saklı tutularak ifa edilmiş olması gerektiği hükmü getirilmiştir. 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda bu şekilde bir hüküm bulunmamakla birlikte Yargıtay İçtihatlarında edim ihtirâzi kayıt konulmaksızın ifa edilmiş ise, ifada bulunmakla onu yerine getirme güç ve imkanına sahip olunduğu ve değişen şartlara rağmen edimin ifa edilebileceğini kabul edilmiş olduğundan sözleşmenin uyarlanmasının istenemeyeceği kabul edilmiştir (Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 13.11.2015 gün 2015/163 Esas, 2015/5752 Karar, 10.04.2017 gün 2016/2989 gün 2017/1637 Karar sayılı ilamları).

Davacının işin yapılacağı yer zeminin yapısının ihale aşamasında tespit edilenden farklı olması sonucu maliyet artışından kaynaklanan talebi, sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı BK 365/II, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı TBK'nın 480/II. maddesinde düzenlenen sözleşmenin uyarlanması istemi niteliğindedir. Dava dilekçesi içeriği ve dosya kapsamından davadan önce davacı tarafından işin tamamlanarak teslim edildiği ve davacının edimin ifası sırasında sözleşmenin değişen koşullara uyarlanmasını talep etmediği ve ihtirâzi kayıt ileri sürmediği anlaşılmaktadır.

Bu durumda mahkemece sözleşmenin uyarlanması niteliğinde olduğu kabul edilen zemin yapısının ihale aşamasında tespit edilenden farklı olması sebebiyle maliyet artışından kaynaklanan alacak davasının edimin, ifanın aşırı ölçüde

güçleşmesinden doğan haklar saklı tutulmaksızın ifa edilmiş olması sebebiyle uyarlama istenemeyeceğinden tümten reddine karar verilmesi yerine, yanlış değerlendirme ile kabulü doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davalı yararına BOZULMASINA, 5766 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile yapılan değişiklik gereğince Harçlar Kanunu 42/2-d maddesi uyarınca alınması gereken 218,50 TL Yargıtay başvurma harcının temyiz eden davalıdan alınmasına, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya iadesine,

karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 16.09.2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.